

Till
Stockholms tingsrätt

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

INKOM: 2026-03-20
MÅLNR: T 5865-26
AKTBIL: 1

ANSÖKAN OM STÄMNING

Kärande: Jonny Larsson, 711015-7554
Åbyggenäsvägen 24
811 93 SANDVIKEN

Ombud: Senior Advisor Rickard Wessman
Advokatfirma Dahlgren & Partners AB
Org.nr. 559285-2874
Vasagatan 28
111 20 Stockholm
e-post. rickard.wessman@dlaw.se

Svarande: Max Matthiessen AB
Org nr: 556421-0911
Box 3205
Lästmakargatan 22
103 64 STOCKHOLM

Rättens behörighet: RB 10:1

Saken: Skadestånd enligt 4 kap 16 § lag (2018:1219) om försäkringsdistribution

Med hänvisning till bifogad fullmakt, **bilaga 1**, anmäler sig undertecknad som ombud för käranden och ansöker om stämning på Max Matthiessen AB (nedan "MaxM") enligt följande:

A. YRKANDEN

1. Käranden yrkar att tingsrätten förpliktar MaxM att till honom personligen utge skadestånd med ett totalt belopp om **5 039 104 kr**, varav *4 312 498 kr* avser skadestånd för uteblivet försäkringsskydd i form av familjeskydd (under p. A kallat "FS") och *726 606 kr* avser skadestånd för uteblivet försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd (under p. A kallat "ÅBS"), enligt vad som närmare anges i denna stämningsansökan.
2. Käranden yrkar att tingsrätten förpliktar MaxM att till honom personligen utge ränta på yrkade belopp enligt följande:
 - a. På ett totalt belopp om **932 335 kr**, som avser *ersättning för redan förfallen skada*, varav *573 867 kr* avser FS och *358 468 kr* avser ÅBS, yrkas ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från de olika tidpunkter som anges i punkt 4 nedan och till dess full betalning sker,
 - b. På ett totalt belopp om **4 106 769 kr**, som avser *ersättning för framtida förlust*, varav *3 738 631 kr* avser FS och *368 138 kr* avser ÅBS, yrkas ränta enligt 4 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning och till dess full betalning sker.
3. Käranden yrkar vidare att MaxM förpliktas ersätta hans rättegångskostnader, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den dag domstolen meddelar dom och till dess full betalning sker, med ett belopp som senare kommer att framställas.
4. Räntheyrkandet på ersättning för redan förfallen skada enligt punkt 2 a. preciseras enligt följande:
 - a. På det i punkt 2 a. angivna beloppet om *573 867 kr*, avseende ersättning för *redan förfallen skada avseende FS*, yrkas ränta *på varje enskilt förfallet delbelopp*, vilket motsvarar 4 x det av regeringen fastställda prisbasbeloppet ("PBB") för varje respektive år, fördelat på 12 utbetalningsmånader, med ett första förfallet delbelopp den 25 september 2023 och därefter den 25:e dagen i varje månad till och med den 25 februari 2026, enligt följande fördelning för ettvarit år:
 - För 2023 yrkas ränta från den 25 september 2023 på ett belopp om 17 500 kr (PBB 2023: 52 500 kr), och därefter yrkas ränta på samma belopp från den 25:e i varje återstående månad år 2023;
 - För 2024 yrkas ränta från den 25 januari 2024 på ett belopp om 19 100 kr (PBB 2024: 57 300 kr), och därefter yrkas ränta på samma belopp från den 25:e i varje återstående månad år 2024;
 - För 2025 yrkas ränta från den 25 januari 2025 på ett belopp om 19 600 kr (PBB 2025: 58 800 kr), och därefter yrkas ränta på samma belopp från den 25:e i varje återstående månad år 2025; och till sist,
 - För 2026 yrkas ränta från den 25 januari 2026 på ett belopp om 19 733 kr (PBB 2026: 59 200 kr), och på samma belopp från den 25 februari 2026.
 - b. På det i punkt 2 a. angivna beloppet om *358 468 kr*, som avser ersättning för *redan förfallen skada avseende ÅBS*, yrkas på motsvarande sätt *ränta på varje enskilt förfallet delbelopp*, i detta fall 11 949 kr varje månad, med början den 25 september 2023 och därefter från den

25:e i varje återstående månad år 2023, från den 25:e i varje månad år 2024 och 2025 samt från den 25:e i månaderna januari och februari år 2026.

B. GRUNDER

Sammanfattning

MaxM har vid två tillfällen under 2022 till följd av ett uppdrag från Lena Bergs arbetsgivare träffat Lena Berg i syfte att lämna information och rådgivning i fråga om ett eventuellt byte från ITP-avtalets avdelning 2 ("ITP2") till dess avdelning 1 ("ITP1"). MaxM har därvid agerat oaktsamt och i strid med god försäkringsdistributionssed och sin lagstadgade omsorgsplikt. Denna oaktsamhet har direkt orsakat att Lena Berg vid sin bortgång saknat sådant försäkringsskydd för sina efterlevande, i form av familjeskydd och återbetalningsskydd, som hon borde ha haft. Käranden Jonny Larsson, som härleder sin rätt från Lena Berg, har till följd av detta lidit och lider alltjämt en ren förmögenhetsskada och är därmed berättigad till skadestånd av MaxM.

Omständigheter som åberopas till grund för yrkandet (rättsfakta)

1. MaxM har i egenskap av försäkringsdistributör tillhandahållit Lena Berg rådgivning avseende byte av tjänstepensionsplan och därvid agerat oaktsamt och i strid med god försäkringsdistributionssed enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution (LFD).
2. Oaktsamheten har bestått i att MaxM, i samband med sin rådgivning gentemot Lena Berg i fråga om byte av tjänstepensionsplan från ITP2 till ITP1, inte visat tillbörlig omsorg om Lena Bergs intressen.
3. Inom ramen för ITP2 hade Lena Berg valt högsta möjliga försäkringsskydd i form av familjeskydd, vilket hon också omfattades av inför rådgivningstillfället. Hon hade även valt försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd på samtliga sina sparförsäkringar inom ITP förutom på en (1) enda. MaxM har haft tillgång till information om Lena Bergs försäkringsskydd inom ITP2. MaxM har också, inför sitt första rådgivningstillfälle med Lena Berg, inhämtat uppgifter om henne utvisande att hon var gift och hade ett omyndigt barn samt att hon prioriterade sin egen ålderspension som mindre viktigt och prioriterade försäkringsskydd i form av efterlevandeskydd för sin familj som mycket viktigt.
4. MaxM har lämnat råd till Lena Berg om att byta tjänstepensionsplan från ITP2 till ITP1. Rådet förenades inte med någon *information* om att Lena Bergs tidigare valda försäkringsskydd i form av familjeskydd i ITP2 skulle upphöra vid en övergång till ITP1. MaxM lämnade *inte heller något råd* till Lena Berg om att välja familjeskydd inom ITP1 eller att teckna återbetalningsskydd för den enda sparförsäkring inom ITP där sådant försäkringsskydd inte fanns. Mot bakgrund av att Lena Berg var gift, hade ett omyndigt barn och själv angett ekonomiskt skydd för sin familj som sitt högst prioriterade intresse – är MaxMs *underlåtenhet*

att lämna tydlig information om att gällande försäkringsskydd skulle upphöra att gälla samt att anpassa sina råd till Lena Bergs önskemål och behov grovt oaktsamt.

5. En omsorgsfullt utförd, och till Lena Berg anpassad, rådgivning skulle *i första hand* ha innefattat *tydliga råd* till Lena Berg om att:
- behålla försäkringsskydd i form av familjeskydd, innebärande råd om att hon borde teckna nytt motsvarande familjeskydd i ITP1 som det hon då hade i ITP2,
 - teckna nytt försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd för den enda sparförsäkring inom ITP där återbetalningsskydd inte fanns – vilket var Lena Bergs traditionella tjänstepensionsförsäkring i Alecta avseende livsarbetspremier ("LP-premier") i traditionell tjänstepensionsförsäkring nr 000000836894003 i Alecta (nedan kallad "tjänstepensionsförsäkringen i Alecta").

I andra hand skulle Lena Berg ha blivit **avrådd** från ett byte av tjänstepensionsplan, för att hon då inte skulle ha riskerat förlust av befintligt försäkringsskydd i form av familjeskydd i ITP2.

I tredje hand skulle MaxM ha lämnat Lena Berg *tydlig skriftlig information* om att befintligt försäkringsskydd i form av familjeskydd inom ITP2 skulle upphöra att gälla omedelbart vid ingivande av blankett om byte av tjänstepensionsplan.

6. Mot bakgrund av dokumenterade uppgifter om Lena Bergs situation och egna prioriteringar framstår det som *helt övervägande sannolikt* att hon skulle ha följt dessa råd respektive agerat på sådan information. Detta innebär i sin tur att Lena Berg, vid en omsorgsfull rådgivning:

I första hand skulle ha tecknat *både* motsvarande försäkringsskydd i form av familjeskydd inom ITP1 som det hon hade inom ITP2, *och* återbetalningsskydd för tjänstepensionsförsäkringen i Alecta.

I andra hand skulle ha säkerställt fortsatt försäkringsskydd i form av högsta möjliga familjeskydd, genom att *antingen* ha avstått helt från att byta tjänstepensionsplan och därmed ha behållit det familjeskydd hon hade, *eller* genom att, efter bytet av tjänstepensionsplan till ITP1, ha tecknat ett nytt motsvarande försäkringsskydd i form av högsta möjliga familjeskydd i ITP1.

7. MaxMs oaktsamma underlåtenhet har fått till direkt orsak att Lena Berg i stället *inte hade försäkringsskydd vare sig* i form av familjeskydd i ITP1 eller ITP2 eller i form av återbetalningsskydd för sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta.
8. I egenskap av Lena Bergs efterlevande make, och därmed förmånstagare till utfallande belopp till följd av försäkringsskydd i form av såväl återbetalningsskydd som familjeskydd, hade käranden, om MaxM hade utfört en omsorgsfull och till Lena Berg anpassad rådgivning, erhållit försäkringsersättning från Alecta motsvarande yrkade belopp. Käranden har således drabbats av stor ekonomisk skada till följd av MaxMs oaktsamma underlåtenhet gentemot Lena Berg och har rätt till skadestånd jämlikt 4 kap 16 § LFD eftersom han härleder sin rätt efter henne.

9. Skadan ska *i första hand* anses motsvara den sammanlagda försäkringsersättning som Alecta skulle ha utbetalt till käranden i egenskap av förmånstagare varje månad från den 25 september 2023 och fortfarande, om Lena Berg hade omfattats av försäkringsskydd i form både av återbetalningsskydd i sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta och i form av högsta möjliga familjeskydd i ITP1. *I andra hand* ska skadan anses motsvara endast den sammanlagda försäkringsersättning som Alecta skulle ha utbetalt till käranden om Lena Berg hade omfattats av försäkringsskydd i form av högsta möjliga familjeskydd i ITP1 eller ITP2.
10. Månadsvisa utbetalningar till följd av återbetalningsskydd i tjänstepensionsförsäkringen i Alecta skulle enligt försäkringsvillkoren ha skett i fem (5) kalenderår med början ungefär en (1) kalendermånad efter Lena Bergs dödsfall. Månadsvisa utbetalningar till följd av familjeskydd i ITP1 eller ITP2 skulle ha skett i tjugo (20) kalenderår med början ca en (1) kalendermånad efter Lena Bergs dödsfall. Närmare beräkning av skadans storlek framgår nedan under punkt D 13–16.
11. Skadan är en både adekvat och, för MaxM, fullt förutsebar följd av MaxMs vårdslöshet.
12. Käranden har framfört krav på ersättning till MaxM mycket snart efter att han upptäckt skadan.

C. UTVECKLING AV TALAN

1. Lena Berg, (född 1974) avled den 12 augusti 2023 och efterlämnade som närmast anhöriga käranden Jonny Larsson och deras gemensamma dotter, född 2007. Lena Berg var vid sin bortgång och sedan 1999 anställd på Sandvik Machining Solutions AB ("Sandvik"). I denna anställning omfattades Lena Berg av ITP-avtalets förmåner om tjänstepension.
2. ITP-avtalet har träffats mellan Svenskt Näringsliv och PTK och gäller för privatanställda tjänstemän. ITP-avtalet har en avdelning 1 ("ITP1"), som reglerar en rätt till premiebestämd tjänstepension och en avdelning 2 ("ITP2"), som reglerar rätt till en förmånsbestämd tjänstepension. I båda fallen tecknar arbetsgivaren tjänstepensionsförsäkringar för tryggnad av respektive anställds rätt till pension. Om en anställd inte aktivt väljer en annan försäkringsgivare kommer tjänstepension tecknas i tjänstepensionsföretaget Alecta.
3. Anställda som omfattas av ITP2 kan erbjudas möjlighet att övergå till ITP1. Både ITP1 och ITP2 innehåller möjlighet för de anställda att välja till "trygghetsförsäkringar" i form av "återbetalningsskydd" och "familjeskydd". Dessa försäkringar ger *den anställdes efterlevande* rätt till försäkringsersättning om den anställde skulle avlida före sin pensionsålder. Återbetalningsskydd är ett slags tillägg till en befintlig sparförsäkring, vilket förenklat innebär att värdet av inbetalda premier i sparförsäkringen (med avdrag för kostnaden för åter-

betalningsskyddet) tillfaller de efterlevande i stället för att fördelas ut på andra försäkrade personer i samma försäkringsföretag som en s.k. "arvsvinst". Familjeskydd är en helt fristående riskförsäkring, som endast har ett värde om den anställda som valt detta skydd avlider före sin ordinarie pensionsålder, och som då innebär att den anställdes efterlevande får försäkringsersättning med de belopp och under så lång tid som den anställda har valt.

4. Lena Berg och Jonny Larsson hade vid Lenas död varit ett par i över 32 år. År 2018 ingick de äktenskap och gjorde samtidigt en större gemensam översyn av sin ekonomi tillsammans med en bankrådgivare. I denna översyn bestämde makarna gemensamt bland annat att Lena Berg, som då omfattades av ITP2, skulle teckna högsta möjliga familjeskydd i ITP2, eftersom detta försäkringsskydd ansågs prisvärt och bra. Lena Berg tecknade också familjeskydd inom ITP2 år 2018; ett skydd som skulle ge Jonny Larsson rätt till försäkringsersättning med 4 prisbasbelopp ("PBB") årligen i 20 år för det fall Lena Berg skulle avlida före sin pensionsålder. Att Lena Berg *omfattades* av detta försäkringsskydd inom ramen för ITP2 så sent som i februari 2022 framgår av **bilaga 2**, sida 5. Att Lena Berg vid samma tidpunkt *inte omfattades* av återbetalningsskydd för sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta (LP-premier) framgår av samma bilaga, sida 4.
5. I början av år 2022 fick MaxM i uppdrag av Sandvik att träffa ett tiotal anställda med ITP2 och alternativ ITP. Sandviks syfte med detta var att erbjuda dessa anställda information och försäkringsrådgivning med anledning av ett erbjudande från Alecta om premierabatter vid en eventuell övergång till ITP1. Enligt uppgift från Sandvik skulle uppdraget även täcka andra frågor, som eventuell påverkan på andra försäkringsskydd. Lena Berg var en av de anställda i Sandvik som erbjöds och accepterade erbjudandet om rådgivning.
6. Ett rådgivningsmöte i fråga om en eventuell övergång till ITP1 ägde rum mellan MaxMs försäkringsförmedlare Torbjörn Grip och Lena Berg den 25 april 2022. Mötet dokumenterades i enlighet med **bilaga 3**, nedan kallad "Dokumentationen". Inför mötet hade MaxM, i enlighet med krav i LFD, begärt in och dokumenterat uppgifter från Lena Berg. Av dessa framgår bland annat att hon var gift, hade ett omyndigt barn och att hon ansåg att skydd för familjen vid dödsfall var 'mycket viktigt', och att egen ålderspension var 'mindre viktigt'.
7. Enligt Dokumentationen ansåg MaxM att "det bästa alternativet" var att Lena Berg skulle gå över från ITP2 till ITP1. Någon förklaring till detta råd har inte dokumenterats. Något råd till Lena Berg om att hon borde teckna/behålla återbetalningsskydd och/eller teckna/behålla familjeskydd lämnades inte. Inte heller informerades Lena Berg om vilken konsekvens en eventuell övergång till ITP1 skulle få för dessa försäkringsskydd. Under rubriken "Beslut" har i stället, i direkt motsats till mötets faktiska syfte och innehåll, antecknats: "Du vill inte gå igenom befintligt försäkringsskydd och ingen rådgivning eller försäkringsdistribution har därför ägt rum".

8. MaxM skickade i maj 2022 över Collectums blankett "Övergång till ITP1" ("Blanketten") till Lena Berg. Blanketten skrevs under av Lena Berg den 25 maj 2022 och av representant för Sandvik den 16 juni 2022. Lena Berg förlorade det försäkringsskydd hon omfattades av enligt ITP2 samma dag som Collectum erhöll blanketten och registrerade bytet till ITP1.
9. Ett andra möte mellan MaxM och Lena Berg ägde rum den 8 september 2022, då MaxM enligt egen uppgift endast lämnade "allmän information om ITP1 över Teams" genom bildpaketet "ITP-valguide, se **bilaga 4**. Informationen hade ett helt övervägande fokus på sparande, men innehöll även viss information om valbara riskförsäkringar inom ITP1. Bland annat föreslogs val av riskförsäkringsskydd för ett antal typpersoner, och för den vars situation påminde mest om Lena Berg ("Janine 51, partner, tonårsbarn") rekommenderades tecknande av återbetalningsskydd men inte familjeskydd. Materialet innehöll ingen information om att en *övergång från ITP2 till ITP1* skulle innebära ett upphörande av befintligt försäkringsskydd i form av familjeskydd inom ITP2.

Lena Berg har således vare sig fått *individuell rådgivning* eller *anpassad information* om riskförsäkringar inom ITP1. Hon har inte fått *någon* som helst information om att försäkringsskydd i form av familjeskydd i ITP2 skulle upphöra att gälla och därför måste väljas om i ITP1 vid fortsatt behov eller önskemål om sådant försäkringsskydd.

10. Någon rådgivningsdokumentation i den mening som avses i 5 kap 21 § LFD och 12 kap FFFS 2018:10 har inte upprättats över mötet i september.
11. Samma dag som Lena Berg hade sitt andra möte med MaxM loggade hon in på valcentralen Collectums hemsida och gjorde vissa val inom ITP1. Hon valde då att lägga till återbetalningsskydd för ITP1 men valde inte till något familjeskydd. Eftersom Lena Berg loggade in på Collectums hemsida och gjorde sina val inom ITP1 samma dag som mötet med MaxM kan det antas att hon gjorde dessa val under mötet med MaxM eller i direkt anslutning därtill. De val Lena Berg gjorde motsvarade dessutom den typrekommendation som fanns i MaxMs allmänna information om ITP1, se punkt 9 ovan och **bilaga 4**. Valen avvek dock från hennes tidigare lämnade uppgifter om att efterlevandeskydd var högst prioriterat samt från hennes år 2018 mycket medvetet gjorda val att teckna högsta möjliga familjeskydd inom ITP2, ett skydd som vid tidpunkten för Lena Bergs andra möte med MaxM hade upphört att gälla utan att Lena Berg fått någon som helst information från sin försäkringsrådgivare MaxM om detta.
12. Lena Berg avled i cancer den 12 augusti 2023, mindre än ett år efter det sista rådgivningstillfället med MaxM. Hon hade då inget försäkringsskydd i form av familjeskydd, vare sig i ITP2 eller ITP1. Hon saknade även försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd för sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta. Därmed saknade hon stora delar av just sådant försäkringsskydd som hon, inför sitt första rådgivningstillfälle med MaxM, tydligt hade uppgivit sig ha önskemål om och behov av, samt hade angivit som sin högsta prioritet.

13. Att Lena Bergs försäkringsskydd inte motsvarade hennes eget i förväg tydligt kommunicerade önskemål och behov är en direkt konsekvens av MaxMs vårdslöshet. MaxM hade en lagstadgad skyldighet att lämna råd *anpassade till Lena Bergs behov och önskemål* och borde mot den bakgrunden självklart ha lämnat henne råd om att *teckna återbetalningsskydd* för den tjänstepensionsförsäkring i Alecta där sådant skydd saknades och att teckna nytt *familjeskydd* inom ramen för ITP1. MaxMs rådgivning fick istället till direkt innebörd att Lena Bergs efterlevandeskydd *försämrades*, trots att hon uppgivit att det var dessa försäkringar som var högst prioriterade, tillsammans med eget skydd vid sjukdom.
14. Lena Berg efterlämnade, förutom käranden Jonny Larsson, även deras gemensamma dotter, då 16 år gammal. En kortare tid efter dödsfallet upptäckte käranden, efter kontakt med Alecta, att Lena inte omfattades av familjeskydd inom ITP, något han hade räknat med. Jonny Larsson och Lena Berg hade ju gemensamt beslutat att familjen skulle ha behov av detta ekonomiska stöd om Lena Berg skulle avlida i förtid. Käranden tog därför genast kontakt med Sandvik för att undersöka vad som hänt. Sandvik tog i sin tur, för kärandens räkning, kontakt med MaxM. Käranden sökte också upp ansvarig person på MaxM:s Gävlekontor, (Urban Enarsson), som meddelade att MaxM inte haft kännedom om Lena Bergs familjeskydd i ITP2 före rådgivningen och bytet till ITP1.
15. I december 2023 skickade Sandvik ett brev till MaxM, **bilaga 5**, av vilket framgår att Sandvik ansåg att MaxM brustit i sitt rådgivningsansvar gentemot Lena Berg och att MaxM borde ta ansvar för detta genom att ersätta käranden Jonny Larsson för den uppkomna skadan. Ett möte på samma tema hölls även mellan MaxM och Sandviks ledning i maj 2024.

D. BERÄKNING AV SKADESTÅND

1. Yrkade belopp i form av skadestånd motsvarar en uträkning av den sammanlagda försäkringsersättning som Alecta *skulle ha utbetalt* till käranden i egenskap av förmånstagare varje månad från den 25 september 2023 och fortfarande, om Lena Berg hade omfattats av försäkringsskydd i form både av återbetalningsskydd i sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta och i form av högsta möjliga familjeskydd i ITP1 eller ITP2.

De försäkringsmatematiska beräkningarna redovisas närmare i **bilaga 6**.

2. *Familjeskyddet inom ITP1/ITP2:*

Vid beräkning av vilken försäkringsersättning käranden skulle ha erhållit till följd av högsta möjliga familjeskydd i ITP1 eller ITP2 (förmånen är densamma i båda fallen) kan konstateras följande: Enligt Alectas försäkringsvillkor hade käranden runt den 25 september 2023 och sedan den 25:e i varje återstående månad år 2023 erhållit ett garanterat belopp om 17 500 kr per månad. Beloppet baseras på *2023 års prisbasbelopp* (52 500 kr) multiplicerat med fyra, fördelat på 12 månader. I totalt 20 år hade käranden på motsvarande sätt haft rätt att varje månad erhålla ett belopp motsvarande 1/12 av innevarande års fastställda

prisbasbelopp multiplicerat med fyra. Alectas försäkringsvillkor innebär att garanterade belopp värdesäkras med förändringen i prisbasbeloppet. Själva värdesäkringen i sig är inte garanterad, utan bestäms av Alecta varje år utifrån befintligt överskott. Eftersom värdesäkringen inte är garanterad har beräkningen av *nuvärdet av ännu ej upplupna belopp* (d.v.s. belopp fr.o.m. mars 2026) gjorts utifrån en nominell diskonteringsränta baserad på Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:24) om försäkrings-tekniska grunder ("FI:s trygghandgrunder"). FI:s trygghandgrunder anger en räntefot för åtaganden utan värdesäkring om 2,4 %, med avdrag på 0,4 procentenheter för skyldighet att betala avkastningsskatt och med 0,002 procent avseende bland annat driftskostnadsbelastning, se **bilaga 6**.

3. Det yrkade totala skadeståndet för uteblivet familjeskydd om **4 312 498 kr** motsvarar summan av:
 - redan förfallen skada om **573 867 kr** (uteblivna månadsutbetalningar från och med september 2023 till och med februari 2026,
 - nuvärdesberäknad framtida skada om **3 738 631 kr** avseende återstoden av den 20-åriga utbetalningsperioden (uteblivna månadsutbetalningar från och med mars 2026 till och med augusti 2043.

Återbetalningsskyddet:

4. Vid beräkning av vilken försäkringsersättning käranden *skulle ha* erhållit till följd av ett återbetalningsskydd i Lena Bergs tjänstepensionsförsäkring i Alecta är utgångspunkten försäkringskapitalets värde per 2021-12-31, d.v.s. tjänstepensionsförsäkringens värde vid årsskiftet närmast före Lena Bergs dödsfall. Detta värde har räknats om för att motsvara utbetalningar till käranden i 5 år från och med någon månad efter Lena Bergs dödsfall, vilket givit ett månadsbelopp om 11 949 kr. Nuvärdesberäkning har skett med tillämpning av en nettodiskonteringsränta på 0 procent. Med nettodiskonteringsränta avses här bruttoränta med avdrag för avkastningsskatt och driftskostnader. Försäkringskapitalets värde och vilka försäkringsbelopp som faktiskt skulle ha utbetalas till följd av ett återbetalningsskydd hade dock slutligt avgjorts även av Alectas avkastning, vilken är okänd och inte garanterad. Beräkningen av återbetalningsskyddets nuvärde har därför också har skett utifrån Finansinspektionens trygghandgrunder för åtaganden utan värdesäkring, se **bilaga 6**.
5. Det yrkade totala skadeståndet för uteblivet återbetalningsskydd om **726 606 kr** motsvarar summan av:
 - redan förfallen skada om **358 468 kr** (uteblivna månadsutbetalningar från och med september 2023 till och med februari 2026,
 - nuvärdesberäknad framtida skada om **368 138 kr** avseende återstoden av den 5-åriga utbetalningsperioden (uteblivna månadsutbetalningar från och med mars 2026 till och med augusti 2028.

E. RÄTTSLIG ARGUMENTATION

MaxM:s oaksamhet

1. MaxM har inte tagit tillvara Lena Bergs intressen och överhuvudtaget inte anpassat sin rådgivning till de upplysningar de inhämtat om hennes egna önskemål och behov. MaxM har inte rekommenderat åtgärder som var lämpliga för Lena Berg och inte avrått henne från att vidta direkt olämpliga åtgärder, allt utifrån hennes egenhändigt uppgivna behov och önskemål om efterlevandeskydd och andra omständigheter som att hon var gift och hade ett omyndigt barn.
2. Lena Bergs högst angivna prioritet var trygghet för familjen vid sjukdom och dödsfall. Hennes intresse av att förbättra sin ålderspension var lågt. Trots detta har MaxM i sin rådgivning inte informerat Lena om att ett byte från ITP2 till ITP1 skulle få till omedelbar konsekvens att det inom ITP2 gällande efterlevandeskyddet skulle upphöra att gälla.
3. MaxM har även underlåtit att lämna de uttryckliga råd till Lena Berg som hon uppenbarligen hade behov av enligt vad hon själv uppgivit inför rådgivningstillfället i april; d.v.s. råd om att teckna återbetalningsskydd för den tjänstepensionsförsäkring där detta saknades och råd om att teckna familjeskydd inom ITP1 motsvarande det hon hade inom ITP2.
4. Rådgivningen har lämnats av MaxM, en stor och välrenommerad aktör med uppdrag från Lena Bergs arbetsgivare och därmed av någon som Lena Berg haft särskild anledning att fästa tillit till. När en uppgiftslämnare bort inse på vilket sätt en uppgift är av betydelse för mottagaren skärps aktsamhetskravet (jfr NJA 2012 s. 725).

Bristande dokumentation

5. En försäkringsdistributör ska dokumentera vad som förekommit vid distributionstillfället och bland annat redogöra för varje råd som lämnats och skälen för dem (12 kap. 3 § FFFS 2018:10). Dokumentationen från det första mötet är undermålig och motsägelsefull och saknar förklaring till varför bytet var det "bästa alternativet" för Lena Berg med hänsyn såväl till hennes prioriterade behov som till hennes befintliga försäkringskydd.
6. Det andra rådgivningsmötet den 8 september 2022 har överhuvudtaget inte dokumenterats, vilket är synnerligen oaksamt och i direkt strid med LFD. Oaksamheten är särskilt allvarlig med tanke på Lena Bergs tidigare angivna och tydligt dokumenterade prioriteringar. Om det under det andra rådgivningsmötet skulle ha framkommit att Lena Berg inte längre hade skydd för efterlevande som sin högsta prioritet borde detta, och MaxMs råd i förhållande till detta, ha dokumenterats.
7. I avsaknad av sådan annan dokumentation, och med hänsyn till Lena Bergs privata situation, måste antas att Lena Berg fortsatt prioriterade efterlevandeskydd mycket högt, och högre än

sin egen ålderspension. Det är anmärkningsvärt att Lena Bergs val av skydd inom ITP1 gjordes i omedelbar anslutning till det andra, helt odokumenterade, rådgivningstillfället med MaxM.

Orsakssamband och skada

8. Orsakssambandet mellan MaxM:s oaktsamhet och kärandens skada är uppenbart. Vid en hypotetisk prövning av händelseförloppet (jfr NJA 2014 s. 272) framstår det som *överväldigande sannolikt* att Lena Berg – om hon hade fått ett råd av MaxM att teckna återbetalningsskydd och familjeskydd – också *hade tecknat båda dessa skydd för sina efterlevande*. Hennes faktiska försäkringsskydd inom ITP2 direkt före det första rådgivningstillfället och det faktum att hon så sent som hösten 2018 aktivt sett över sina efterlevandeskydd tillsammans med sin make talar med styrka för detta. Dessa omständigheter sett i kombination med hennes egna, skriftligt dokumenterade, prioriteringar inför rådgivningen utgör ett mycket starkt stöd för dessa antaganden. Det kan dessutom antas att de flesta personer i Lena Bergs situation skulle välja dessa skydd för sin familj, något MaxM har eller borde ha mycket god kännedom om.
9. Det mest sannolika och rimliga utfallet efter en aktsam rådgivning anpassad till Lena Berg är därför att hon hade valt att teckna *både* återbetalningsskydd för sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta *och* högsta möjliga efterlevandeskydd inom ITP1. Under alla förhållanden är det mest sannolika händelseförloppet att Lena Berg hade valt att teckna motsvarande familjeskydd i ITP1 som hon hade i ITP2, om hon vid något av de båda rådgivningstillfällena med MaxM hade fått deras *råd* att göra detta, eller om hon vid något av dessa tillfällen hade fått tydlig *information* om att detta skydd helt *skulle upphöra* när blanketten inkommit till Collectum, respektive att detta skydd *hade upphört*. Lena Berg fick dock aldrig någon tydlig information från MaxM - vare sig i förväg eller i efterhand – om konsekvensen för hennes befintliga försäkringsskydd vid ett beslut att följa MaxMs råd om att gå över till ITP1.
10. Skadan utgörs av att Lena Berg inte omfattades av dessa försäkringsskydd när hon avled, vilket har drabbat käranden, som härleder sin rätt från Lena Berg, och som har gått miste om ett mycket väsentligt ekonomiskt försäkringsskydd till direkt följd av MaxM:s oaktsamma och bristande försäkringsdistribution. Skadan är en både adekvat och fullt förutsebar följd av MaxMs oaktsamhet.
11. Vid skadeståndsansvar ska den skadelidande försättas i samma situation som om skadan inte skulle ha inträffat, d.v.s. i samma situation som om en omsorgsfull rådgivning hade skett. Om skadan inte hade inträffat hävdas *i första hand* att Lena Berg hade omfattats av *både* återbetalningsskydd för sin tjänstepensionsförsäkring i Alecta *och* av högsta möjliga familjeskydd i ITP1 eller ITP2. *I andra hand* hävdas att Lena Berg i varje fall hade omfattats av högsta möjliga familjeskydd i ITP1 eller ITP2. Högsta möjliga familjeskydd är lika stort i båda avdelningarna.

12. Att skadeståndsskyldighet kan gälla till följd av rådgivning som lett till att uppdragsgivaren *inte* fått ett försäkringsskydd som täcker dennes behov uttalades redan i förarbetena till föregående lag om försäkringsförmedling (se prop. 1988/89:136 s. 39 f.).

F. PRELIMINÄR BEVISUPPGIFT

Skriftlig bevisning

1. Översikt av Lena Bergs försäkringsskydd inom ITP2 per den 31 december 2021 (**Bilaga 2**), till styrkande av *att* Lena Berg omfattades av högsta möjliga familjeskydd inom ramen för ITP2 vid utgången av år 2021 samt *att* Lena Berg vid den tidpunkten inte hade något återbetalningsskydd för tjänstepensionsförsäkringen i Alecta.
2. Rådgivningsdokumentation daterad 2022-04-25 (**Bilaga 3**), till styrkande av *att* MaxM tillhandahållit Lena Berg rådgivning, *att* hon i förväg uttryckt sina prioriterade behov och vilka dessa var, *att* MaxM trots detta rekommenderat henne ett byte till ITP1 *utan att* lämna vare sig till Lena Berg anpassade råd eller någon information om efterlevandeskydd i någon form eller om att sådant försäkringsskydd inom ramen för ITP2 skulle upphöra omedelbart vid ett eventuellt byte till ITP1, *samt att* dokumentationen var bristfällig och motsägelsefull.
3. Bildpaket "ITP-valguide, Placering & Trygghet" från mötet 2022-09-08 (**Bilaga 4**), till styrkande av *att* ytterligare ett möte mellan Lena Berg och MaxM ägt rum, med tillhörande möjlighet och skyldighet för MaxM att lämna Lena Berg individuellt anpassad rådgivning, *att* detta möte inte dokumenterats i enlighet med krav i lag och myndighetsföreskrifter, *att* inga till Lena Berg anpassade råd om efterlevandeskydd lämnades samt *att* inte heller MaxM:s ITP-valguide innehöll någon upplysning om att familjeskydd i ITP2 upphör vid ett byte till ITP1.
4. Brev från Sandvik till MaxM den 4 december 2023 (**Bilaga 5**), till styrkande av *att* käranden varit aktiv i förhållande till MaxM och Sandvik i nära anslutning till Lena Bergs död, i syfte att försöka få hjälp att erhålla den ersättning han trott sig ha rätt till, främst till följd av Lena Bergs efterlevandeskydd inom ITP.
5. Beräkningsdokumentation (**Bilaga 6**), utvisande hur yrkade skadeståndsbelopp har bestämts, i form av redovisning av beräkningar av både upplupna och nuvärdesbestämda framtida utbetalningar av försäkringsersättning från Alecta, dels till följd av familjeskydd inom ITP1 eller 2, dels till följd av återbetalningsskydd i Lena Bergs tjänstepensionsförsäkring i Alecta, till styrkande av att yrkade belopp motsvarar den skada som drabbat käranden.

Muntlig bevisning

6. Förhör under sanningsförsäkran med käranden *Jonny Larsson*: om omständigheterna inför Lena Bergs val av familjeskydd inom ITP2 och om omständigheterna efter Lena Bergs död, *till*

styrkande av Lena Bergs vilja och prioriteringar och till styrkande av att käranden vidtog flera åtgärder i förhållande till MaxM inom skälig tid från Lena Bergs dödsfall.

7. Vittnesförhör med *Karina Eriksson*, Sandvik: om omständigheterna kring MaxMs uppdrag från Sandvik och om omständigheterna efter Lena Bergs död, *till styrkande av att MaxM skulle lämna rådgivning även om efterlevandeskydd och till styrkande av att käranden varit aktiv i förhållande till MaxM inom skälig tid från Lena Bergs dödsfall.*
8. Vittnesförhör med senior aktuarie *Fredrik Löfgren*, om hur beräkningarna av skada i form av utebliven försäkringsersättning har utförts och vilka parametrar som beaktats, *till styrkande av att yrkade skadeståndsbelopp motsvarar kärandens skada.*

Käranden förbehåller sig rätten att justera bevisuppgift efter delfående av svaromålet.

Stockholm den 20 mars 2026

Rickard Wessman
Senior Advisor

Bilagor:

1. Fullmakt
2. Översikt av Lena Bergs försäkringsskydd inom ITP2
3. Rådgivningsdokumentation
4. Bildpaket ITP-valguide
5. Brev från Sandvik till MaxM
6. Beräkningsdokumentation

Originalhandlingen är elektroniskt underskriven.